

Republika e Kosovës
Republic of Kosovo - Republika Kosova
Qeveriac - Government - Vlada

*Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve / Ministry of Finance, Labour and Transfers /
Ministarstvo finansija, rada i transfera*

**MEMORANDUM SHPJEGUES PËR PROJEKLIGJIN NR. XX/2023 PËR NDRYSHIMIN DHE
PLOTËSIMIN E E LIGJIT NR. 04/L-131 PËR SKEMAT PENSIONALE TË FINANCUARA NGA SHTETI**

**EXPLANATORY MEMORANDUM FOR THE DRAFT LAW NO. XX/2023 ON THE AMENDMENT AND
SUPPLEMENT OF LAW NO. 04/L-131 FOR PENSION SCHEMES FINANCED BY THE STATE**

**MEMORANDUM OBJAŠNJENJA O ZAKONU BR. XX/2023 O IZMENI I DOPUNI ZAKONA BR. 04/L-
131 O PENZIJSKIM ŠEMAMA FINANSIRANIM OD DRŽAVE**

<p style="text-align: center;">MEMORANDUM SHPJEGUES PËR PROJEKTLIGJIN NR. XX/2023 PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E E LIGJIT NR. 04/L-131 PËR SKEMAT PENSIONALE TË FINANCUARA NGA SHTETI</p> <p>1. Çështja kryesore e trajtuar</p> <p>Qëllimi i projektligjit është ndryshimi dhe plotësimi i Ligjit Nr. 04/L-131 për Skemat Pensionale të Financuara nga Shteti (në tekstin e mëtejme: Ligji Bazik) në zbatim të Aktgjykimit KO190/19 të Gjykatës Kushtetuese duke mënjanuar dispozitat ligjore të cilat janë në mos përputhje me Kushtetutën e Republikës së Kosovës.</p> <p>Me këtë ligj shtohet skema e pensionit parcial kontributpagues të moshës për të gjithë personat me shtetësi të Kosovës që e arrijnë moshën e pensionimit e që nuk e kanë plotësuar stazhin pensional të kërkuar për pesëmbëdhjetë (15) vitesh sipas ligjit të mëparshëm për sigurimin pensional.</p> <p>Pensioni parcial kontributpagues i moshës mund të fitohet nëse bashkimi i periudhës së kontributeve, me periudhen që përfshin kohën pas largimit nga puna e deri me 01.01.1999, rezulton me së paku 15 vite.</p> <p>Ky mundësim i bashkimit të periudhave</p>	<p style="text-align: center;">EXPLANATORY MEMORANDUM FOR THE DRAFT LAW NO. XX/2023 ON THE AMENDMENT AND SUPPLEMENT OF LAW NO. 04/L-131 FOR PENSION SCHEMES FINANCED BY THE STATE</p> <p>1. The main addressed issue</p> <p>The purpose of the Draft Law is to amend and supplement Law No. 04/L-131 for Pension Schemes Financed by the State (hereinafter: Basic Law) in implementation of the Decision KO190/19 of the Constitutional Court, by eliminating the legal provisions which are inconsistent with the Constitution of the Republic of Kosovo.</p> <p>With this law, the scheme of partial age-contributory pension is added for all persons with the citizenship of Kosovo who reach the retirement age and who have not met the pensionary period required for fifteen (15) years according to the previous law on pension scheme.</p> <p>Partial contributory age pension can be earned if the combination of the period of contributions, with the period that includes the time after leaving work until 01.01.1999, results in at least 15 years.</p> <p>This possibility of joining the periods corrects</p>	<p style="text-align: center;">MEMORANDUM OBJAŠNJENJA O ZAKONU BR. XX/2023 O IZMENI I DOPUNI ZAKONA BR. 04/L-131 O PENZIJSKIM ŠEMAMA FINANSIRANIM OD DRŽAVE</p> <p>1. Glavno tretirano pitanje</p> <p>Svrha Nacrta zakona je izmena i dopuna Zakona br. 04/L-131 o penzijskim šemama finansiranim od države (u daljem tekstu: Osnovni zakon) u sprovođenju Rešenja Ustavnog suda KO190/19, ukidajući zakonske odredbe koje su u suprotnosti sa Ustavom Republike Kosovo.</p> <p>Ovim zakonom se dodaje šema delimične starosne doprinosne penzije za sva lica sa državljanstvom Kosova koja su dostigla starosnu dob za penzionisanje i koja nisu navršila penzioni staž koji je potreban petnaest (15) godina prema prethodnom zakonu o penzijskom osiguranju.</p> <p>Delimična starosna penzija na osnovu doprinosna može se ostvariti ako kombinacija staža doprinosna, sa periodom koji uključuje vreme nakon napuštanja posla do 01.01.1999. godine, rezultira najmanje 15 godina.</p> <p>Ova mogućnost spajanja rokova ispravlja</p>
--	--	--

<p>korrigjon diskriminimin që u është bërë të punësuarve të asaj kohe të cilët për shkak të largimit të dhunshëm nga puna nuk kanë arritur të plotësojnë këtë kusht, dhe vlen vetëm për plotësimin formal të kushtëzimit 15 vjeçar.</p> <p>Ndërsa lartësia e vlerës së secilës kategori të pensionit parcial kontributpagues të moshës do të përcaktohet me akt nën-ligjor, varësisht nga vitet e kontributeve në ish-fondin pensional.</p> <p>2. Objektivat e përgjithshme që synohen të rregullohen me këtë Projektligj</p> <p>Objektivat e përgjithshme të këtij ligji listohen si në vijim:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Harmonizimi i dispozitave ligjore me Kushtetutën e Republikës së Kosovës: Projektligji synon të trajtojë dispozitat kundër kushtetuese të konstatuara nga Gjykata Kushtetuese, duke siguruar që skema e pensioneve kontributpaguese të jetë në përputhje me parimet kushtetuese dhe të mbrojtë të drejtat e pensionistëve. 2. Parimi i barazisë dhe proporcionalitetit: Me miratimin të këtij projektligji, synohet të krijohet siguri dhe qartësi juridike në lidhje me 	<p>the discrimination that was done to the employees of that time who, due to the wrongful termination, did not manage to fulfill this condition, and it only applies to the formal fulfillment of the 15-year conditioning.</p> <p>While the height of the value of each category of the partial age-contributory pension will be determined by a sub-legal act, depending on the years of contributions to the former pension fund.</p> <p>2. The general objectives that are intended to be regulated by this Draft Law</p> <p>The general objectives of this law are listed as follows:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Harmonization of legal provisions with the Constitution of the Republic of Kosovo: The draft law aims to address the unconstitutional provisions found by the Constitutional Court, ensuring that the contributory pension scheme is in accordance with the constitutional principles and to protect the rights of pensioners. 2. The principle of equality and proportionality: With the approval of this draft law, it is intended to create certainty and legal clarity regarding the persons who have 	<p>diskriminaciju koja je vršena prema tadašnjim zaposlenima koji zbog nasilnog otpuštanja nisu uspjeli da ispunje ovaj uslov, a odnosi se samo na formalno ispunjenje 15-godišnjeg uslovljavanja.</p> <p>Dok će visina vrednosti svake kategorije delimične starosne penzije biti određena podzakonskim aktom, u zavisnosti od godina doprinosa u bivši penzioni fond.</p> <p>2. Opšti ciljevi koji se regulišu ovim Nacrtom zakona</p> <p>Opšti ciljevi ovog Zakona su navedeni kako sledi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Usklađivanje zakonskih odredbi sa Ustavom Republike Kosovo: Nacrt zakona ima za cilj da adresira neustavne odredbe koje je utvrdio Ustavni sud, obezbeđujući da je šema doprinosnih penzija u skladu sa ustavnim principima i štiti prava penzionera. 2. Načelo jednakosti i proporcionalnosti: Usvajanjem ovog Nacrta zakona, cilj je da se stvori sigurnost i pravna jasnoća u vezi sa licima koja su uplaćivala
---	--	---

<p>personat të cilët kanë kontribuar në ish skemën e fondit pensional pa e arritur periudhën kushtëzuese pesëmbëdhjetë (15) vjeçare. Kjo do të parandalojë çdo pasiguri të mundshme ligjore apo ndërprerje në pagesat e pensioneve për qytetarët e Republikës së Kosovës të cilët kanë paguar parciaisht kontribute pensionale dhe njëherit siguron zbatim uniform të dispozitave ligjore dhe pa dallime. Vlen të theksohet se projektligji ka paraparë dispozita tranzitore për respektimin e lartësisë aktuale në rastet e kalimit të pensionistëve aktivë nga skema kontributpaguese në skemën parciaisht kontributpaguese të moshës.</p> <p>3. Qëndrueshmëria fiskale afatgjate: Projektligji do të respektoj metodologjinë e vendosjes së lartësisë së pensionit parcial kontributpagues të përcaktuar me nenin 13 të Ligjit Bazik. Në rastin e definimit të beneficionit, do merren në konsideratë faktorët e qëndrueshmërisë afatgjatë të sistemit të pensioneve, sikurse ndryshimet demografike, gjendja ekonomike dhe kufizimet buxhetore.</p> <p>3. Opsioni i rekomanduar</p> <p>Bazuar në një shqyrtim e kujdesshëm, opsioni i rekomanduar për të vazhduar tutje është</p>	<p>contributed to the former pension fund scheme without reaching the conditional period of fifteen (15) years. This will prevent any possible legal uncertainty or interruption in pension payments for citizens of the Republic of Kosovo who have partially paid pension contributions and at the same time ensures uniform application of legal provisions and without differences. It is worth noting that the draft law foresees transitional provisions for respecting the current height in cases of transition of active pensioners from the contribution-paying scheme to the partial age-contribution-paying scheme.</p> <p>3. Long-term fiscal sustainability: The draft law will respect the methodology for setting the amount of the partial contributory pension determined by Article 13 of the Basic Law. In the case of defining the benefit, the long-term sustainability factors of the pension system, such as demographic changes, the economic situation and budget constraints, will be taken into consideration.</p> <p>3. Recommended option</p> <p>Based on a careful consideration, the recommended option to proceed further is the</p>	<p>doprinose u bivšu šemu penzionog fonda bez dostizanja uslovnog perioda od petnaest (15) godina. Ovo će sprečiti svaku moguću pravnu nesigurnost ili prekid isplate penzija za građane Republike Kosovo koji su delimično uplatili penzijske doprinose i istovremeno obezbeđuje jednoobraznu primenu zakonskih odredbi i bez razlika. Vredi napomenuti da Nacrt zakona predviđa prelazne odredbe za poštovanje sadašnje visine u slučajevima prelaska aktivnih penzionera sa šeme plaćanja doprinosa na šemu delimičnog plaćanja doprinosa.</p> <p>3. Dugoročna fiskalna održivost: Nacrt zakona će poštovati metodologiju za određivanje visine penzije sa delimičnim doprinosima utvrđenu članom 13. Osnovnog zakona. U slučaju definisanja beneficije, u obzir će se uzeti faktori dugoročne održivosti penzijskog sistema, kao što su demografske promene, ekonomsko stanje i budžetska ograničenja.</p> <p>3. Preporučena opcija</p> <p>Na osnovu pažljivog razmatranja, preporučena opcija da se nastavi dalje je</p>
---	---	---

<p>miratimi i projektligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit Nr. 04/L-131 për Skemat Pensionale të Financuara nga Shtetit, i cili është hartuar për të adresuar dispozitat kundër kushtetuese të identifikuara nga Gjykata Kushtetuese. Projektligji përfshin ndryshimet e nevojshme, harmonizohet me parimet kushtetuese dhe siguron vazhdimësinë e përfitimeve pensionale në formë proporcionale dhe të barabartë.</p>	<p>approval of the draft law to amend and supplement Law No. 04/L-131 for Pension Schemes financed by the State which was drafted to address the unconstitutional provisions identified by the Constitutional Court. The draft law includes the necessary changes, is harmonized with the constitutional principles and ensures the continuity of pension benefits in a proportional and equal form.</p>	<p>usvajanje Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona br. 04/L-131 o šemama finansiranim od države, koji je sačinjen da adresira neustavne odredbe koje je identifikovao Ustavni sud. Nacrt zakona uključuje neophodne izmene, usklađuje se sa ustavnim principima i obezbeđuje kontinuitet penzija u proporcionalnom i jednakom obliku.</p>
<p>4. Lista e akteve ligjore të BE-së</p> <p>Nuk ka legjislacion të BE-së që bie në fushëveprimin e këtij Projektligji.</p>	<p>4. List of legal acts of the EU</p> <p>There is no EU legislation that falls within the scope of this Draft Law.</p>	<p>4. Spisak pravnih akata EU</p> <p>Ne postoji zakonodavstvo EU koje spada u delokrug ovog Nacrta zakona.</p>
<p>5. Vlerësimi i ndikimit financiar të projekt aktit normativ</p> <p>Miratimi i këtij Projektligji do të ketë ndikim financiar, ashtu të evidentuar në Deklaratën e Ndikimit Buxhetor.</p>	<p>5. Assessment of the financial impact of the draft normative act</p> <p>The approval of this Draft Law will have a financial impact, as evidenced in the Budgetary Impact Statement.</p>	<p>5. Procena finansijskog uticaja Nacrta normativnog akta</p> <p>Usvajanje ovog Nacrta zakona imaće finansijski uticaj, evidentiranog u Izjavi o uticaju na budžet.</p>
<p>6. Mënyra e komunikimit më publikun</p> <p>Ministria e Financave, Punë dhe Transfereve dhe institucionet tjera të zbatimit të këtij Projektligji do të përdorin metodat më të përshtatshme për informimin e publikut dhe, në veçanti, të palëve të interesit lidhur me këtë Projektligj.</p> <p>Ministria do përkujdeset që përmes komunikimeve zyrtare të shpërndahen përditësimet dhe informata të nevojshme, duke</p>	<p>6. The manner of communication with the public</p> <p>The Ministry of Finance, Labor and Transfers and other institutions implementing this Draft Law will use the most suitable methods for informing the public and, in particular, interested parties regarding this Draft Law.</p> <p>The Ministry will ensure that through official channels communicates the necessary updates and information, by ensuring transparency and</p>	<p>6. Način komunikacije sa javnošću</p> <p>Ministarstvo finansija, rada i transfera i druge institucije koje sprovode ovaj Nacrt zakona koristiće najpogodnije metode za informisanje javnosti, a posebno zainteresovanih strana o ovom Nacrtu zakona.</p> <p>Ministarstvo će obezbediti da se putem službenih komunikacija distribuiraju neophodna ažuriranja i informacije,</p>

siguruar transparencë dhe duke i mbajtur qytetarët të informuar për zbatimin e ligjit të ri për skemën e pensioneve.	keeping citizens informed about the implementation of the new law on the pension scheme.	obezbeđujući transparentnost i informisanje građana o primeni novog zakona
--	--	--